

травень 2021

Клінічна та профілактична медицина

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

Clinical and Preventive Medicine

State Institution of Science
«Research and Practical Center
of Preventive and Clinical Medicine»
State Administrative Department

2(16)

ISSN 2616-4868

www.cp-medical.com

ЗАСНОВНИК:

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»
Державного управління справами

FOUNDER:

State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department

Головний редактор – Дячук Д.Д.
Заступник головного редактора – Ященко Ю.Б.
Провідний редактор – Грішин В.Б.
Відповідальний секретар – Кондратюк Н.Ю.

Chief Editor – Diachuk D.D.
Deputy Editor-in-Chief – Yaschenko Yu.B.
Leading editors – Grishin V.B.
Responsible secretary – Kondratyuk N.Yu.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бевзенко Т.Б. (Україна) Кобиляк Н.М. (Україна)
Буряк О.Г. (Україна) Крячкова Л.В. (Україна)
Вежновець Т.А. (Україна) Курик О.Г. (Україна)
Вітовська О.П. (Україна) Мельник В.С. (Україна)
Гандзюк В.А. (Україна) Павлюкович Н.Д. (Україна)
Грузева Т.С. (Україна) Гладкевич А.В. (Нідерланди)
Головка С.В. (Україна) Снежицький В.О.
Зюков О.Л. (Україна) (Республіка Білорусь)

EDITORIAL BOARD

Bevzenko T.B. (Ukraine) Kobilyak N.M. (Ukraine)
Buryak O.G. (Ukraine) Kriachkova L.V. (Ukraine)
Vezhnovets T.A. (Ukraine) Kurik O.G. (Ukraine)
Vitovs'ka O.P. (Ukraine) Melnik V.S. (Ukraine)
Gandzyuk V.A. (Ukraine) Pavlyukovich N.D. (Ukraine)
Gruzieva T.S. (Ukraine) Gladkevich A.V. (Netherlands)
Golovko S.V. (Ukraine) Snezhitsky V.O.
Zyukov O.L. (Ukraine) (Republic of Belarus)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради *Дячук Д.Д.*

Вдовиченко Ю.П. (Київ) Нетяженко В.З. (Київ)
Грищенко В.І. (Київ) Пархоменко О.М. (Київ)
Грузева Т.С. (Київ) Страфун С.С. (Київ)
Коваленко В.М. (Київ) Усенко О.Ю. (Київ)
Князевич В.М. (Київ) Файнзільберг Л.С. (Київ)
Кузнецова С.М. (Київ) Ященко Ю.Б. (Київ)
Лазоришинець В.В. (Київ). Геринг Евальд (Німеччина)

EDITORIAL COUNCIL

Chairman of the editorial board *Diachuk D.D.*

Vdovichenko Yu.P. (Kyiv) Netyazhenko V.Z. (Kyiv)
Gritsenko V.I. (Kyiv) Parkhomenko O.M. (Kyiv)
Gruzieva T.S. (Kyiv) Strafun S.S. (Kyiv)
Kovalenko V.M. (Kyiv) Usenko O.Yu. (Kyiv)
Knyazevich V.M. (Kyiv) Fainzilberg L.S. (Kyiv)
Kuznetsova S.M. (Kyiv) Yaschenko Yu.B. (Kyiv)
Lazorishinets V.V. (Kyiv) Goering Ewald (Germany)

Адреса редакції:

01014, м. Київ, вул Верхня, 5, Україна
Тел. (044) 254-68-71, e-mail: mag.cp.medical@gmail.com
http://www.cp-medical.com

Періодичність виходу – 2-4 рази на рік

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ 17834-6684P від 04.05.2011 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДНУ "НПЦ ПКМ" ДУС (протокол №2 від 17.06. 2021 р.)

Підписано до друку 17.06.2021 р.

Видавець – Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

Журнал входить до списку друкованих (електронних) періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН України 07.05.2019 р. № 612)

Журнал індексується в CrossRef (США)

Усі статті обов'язково рецензуються.
Цілковите або часткове поширення в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу редакції. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

© Державна наукова установа
«Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»
Державного управління справами

© State Institution of Science
«Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine»
State Administrative Department

Address of the editorial office:

01014, Kyiv, Verkhnya st., 5, Ukraine
Tel. (044) 254-68-71, e-mail: mag.cp.medical@gmail.com
http://www.cp-medical.com

Periodicity – 2-4 times a year

Certificate of state registration of the printed mass media
№ 17834-6684P dated May 04, 2011.

Recommended for printing by the Academic Council of the SIS "RPC PCM" SAD (2 from 17.06. 2021).

Signed for printing 17.06.2021.

Publisher – State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department

The magazine is included in the list of printed (electronic) periodicals, included in the List of scientific professional editions of Ukraine (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, dated May 7, 2019, No. 612)

The magazine is indexed in CrossRef (United States).

All articles are necessarily reviewed. The reproduction in whole or in part of any material published in this publication is permitted only with the written permission of the editorial office. The advertiser is responsible for the content of the promotional materials.

ЗМІСТ

№ 2 (16)

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

А. И. Денисенко, В. И. Черний, Р. П. Ткаченко
**ВОПРОСЫ ЛЕЧЕНИЯ ВТОРИЧНОГО
 ГИПЕРПАРАТИРЕОЗА ГЛАЗАМИ
 АНЕСТЕЗИОЛОГА. ОПЫТ
 ПЕРИОПЕРАЦИОННОГО
 АНЕСТЕЗИОЛОГИЧЕСКОГО
 ОБЕСПЕЧЕНИЯ И ИНТЕНСИВНОЙ
 ТЕРАПИИ ПРИ ПАРАТИРЕОИДНОМ
 ХИРУРГИЧЕСКОМ ВМЕШАТЕЛЬСТВЕ..... 4**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.01](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.01)

*Ю. М. Макуха, А. М. Кравченко, Є. В. Андреев,
 О. О. Алексеевко*
**ИНФАРКТ МИОКАРДА У ЧОЛОВІКІВ
 МОЛОДОГО ВІКУ, ОСОБЛИВОСТІ
 КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ТА СТАН
 ЕРЕКТИЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ 17**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.02](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.02)

ДОСЛІДЖЕННЯ

Д. Ю. Узун, В. В. Лазоришинець, К. С. Узун
**В'ЯЗКІСНІ ТА ТРОМБОЦИТАРНО-
 АГРЕГАЦІЙНІ ПОРУШЕННЯ У ХВОРИХ
 НА ІНФАРКТ МИОКАРДА ЗІ СТІЙКОЮ
 ЕЛЕВАЦІЄЮ СЕГМЕНТУ ST..... 25**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.03](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.03)

Г. З. Мороз, І. М. Гідзинська, Т. С. Ласиця
**КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА
 КОМОРБІДНОСТІ В КЛІНІЧНІЙ
 ПРАКТИЦІ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ
 ТА ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ 32**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.04](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.04)

Н. О. Марута, С. О. Ярославцев
**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК
 КОГНІТИВНИХ ПОРУШЕНЬ
 І КЛІНІКО-ПСИХОПАТОЛОГІЧНИХ
 ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИ ПРОЛОНГОВАНІЙ
 ДЕПРЕСИВНІЙ РЕАКЦІЇ..... 39**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.05](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.05)

В. В. Парамонов, І. С. Дягіль
**КУМУЛЯТИВНА ЗАХВОРЮВАНІСТЬ
 НА ЛІМФОЇДНІ І МІЄЛОЇДНІ ЛЕЙКЕМІЇ
 В РІЗНИХ РЕГІОНАХ ЧЕРКАСЬКОЇ
 ОБЛАСТІ В 2001 ТА 2014 РОКАХ 48**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.06](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.06)

V. S. Pasko

**FEATURES OF HEMOSTASIS IN
 DIFFERENT TYPES OF 24 HOURS
 DAY'S PROFILE OF BLOOD PRESSURE
 IN HYPERTENSIVE PATIENTS
 OF DIFFERENT AGE GROUPS..... 57**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.07](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.07)

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

А. О. Нагорянський
**УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО
 УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ МЕДИЧНОЇ
 РЕАБІЛІТАЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ
 ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
 У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ 63**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.08](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.08)

С. В. Степанов, Н. І. Рублевська, М. Ю. Зуб
**ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ
 ПЕРЕХОДУ НА РИЗИК ОРІЄНТОВАНУ
 СИСТЕМУ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ
 ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО
 ПОВІТРЯ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ
 НА ПІДСТАВІ ОЦІНКИ РІВНЯ БЕНЗОЛУ
 В АТМОСФЕРНОМУ ПОВІТРІ МІСТА
 КАМ'ЯНСЬКЕ 70**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.09](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.09)

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

В. И. Черний, Т. В. Черний, Н. В. Шестак
**ПРИНЦИПЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
 ЭСМОЛОЛА В ПРАКТИКЕ
 АНЕСТЕЗИОЛОГА И ВРАЧА-ИНТЕНСИВИСТА.. 77**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.10](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.10)

М. В. Квасницький
**САНОГЕНЕЗ БОЛЬОВИХ СИНДРОМІВ,
 СПРИЧИНЕНИХ ДЕГЕНЕРАТИВНО-
 ДИСТРОФІЧНИМ УРАЖЕННЯМ ХРЕБТА..... 86**
[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.11](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.11)

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
 КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
 ВЧЕНИХ «СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ
 І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
 ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ
 МЕДИЦИНИ» (М. КИЇВ, 27 ТРАВНЯ 2021 Р.) 99**

CONTENTS

№ 2 (16)

CLINICAL MEDICINE

A.I. Denysenko, V.I. Cherniy, R.P. Tkachenko
**ISSUES OF TREATMENT OF SECONDARY
 HYPERPARATHYROIDISM WITH
 THE EYES OF AN ANESTHESIOLOGIST.
 EXPERIENCE OF PERIOPERATIVE
 ANESTHESIOLOGICAL SUPPORT
 AND INTENSIVE THERAPY
 IN PARATHYROID SURGERY .....** 4

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.01](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.01)

*Yu.M. Makukha, A.M. Kravchenko, Ie.V. Andrieiev,
 O.O. Aleksieienko*
**IMYOCARDIAL INFARCTION IN YOUNG
 MEN, FEATURES OF CLINICAL COURSE
 AND STATE OF ERECTILE FUNCTION.....** 17

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.02](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.02)

RESEARCH

D.U. Uzun, V.V. Lazoryshynets, K.S. Uzun
**VISCOSE AND THROMBOCYTIC-
 AGGREGATION DISORDERS ON
 PATIENTS WITH MYOCARDIAL
 INFARCTION WITH STABLE
 ELEMENTATION OF ST SEGMENT .....** 25

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.03](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.03)

G.Z. Moroz, I.M. Hidzynska, T.S. Lasytsia
**COMPREHENSIVE ASSESSMENT
 OF COMBORIDITY IN CLINICAL
 PRACTICE: METHODOICAL APPROACHES
 AND PRACTICAL USE.....** 32

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.04](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.04)

N.A. Maruta, S.A. Yaroslavtsev
**INTERCONNECTION OF COGNITIVE
 DISORDERS AND CLINICAL
 AND PSYCHOPATOLOGICAL FEATURES
 IN PROLONGED DEPRESSIVE REACTION.....** 39

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.05](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.05)

V.V. Paramonov, I.S. Dyagil
**CUMULATIVE INCIDENCE
 OF LYMPHOID AND MYELOID
 LEUKEMIAS IN DIFFERENT REGIONS
 OF THE CHERKASSY REGION IN 2001 AND 2014... 48**

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.06](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.06)

V. S. Pasko

**FEATURES OF HEMOSTASIS
 IN DIFFERENT TYPES OF 24 HOURS
 DAY'S PROFILE OF BLOOD PRESSURE
 IN HYPERTENSIVE PATIENTS
 OF DIFFERENT AGE GROUPS.....** 57

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.07](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.07)

PUBLIC HEALTH

A.O. Nagoriyanskii
**IMPROVEMENT OF PUBLIC
 ADMINISTRATION OF THE MEDICAL
 REHABILITATION SYSTEM AS AN
 INTEGRAL PART OF PUBLIC HEALTH POLICY ...** 63

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.08](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.08)

S.V. Stepanov, N.I. Rublevskaya, M.Y.Zub
**JUSTIFICATION OF THE NEED TO SWITCH
 TO A RISK-ORIENTED APPROACH
 FOR ASSESSING THE IMPACT OF AIR
 POLLUTION ON PUBLIC HEALTH BASED
 ON THE ASSESSMENT OF BENZENE
 LEVELS IN THE AIR OF THE TOWN OF KAMIENSE..** 70

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.09](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.09)

LITERATURE REVIEW

V.I. Cherniy, T.V. Chernii, N.V. Shestak
**THE PRINCIPLES OF USING ESMOLOL IN
 THE PRACTICE OF AN ANESTHESIOLOGIST
 AND AN INTENSIVE CARE PHYSICIAN.....** 77

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.10](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.10)

M.V. Kvasnitskyi
**SANOGENESIS OF PAIN SYNDROMES
 CAUSED BY DEGENERATIVE-DYSTROPHIC
 SPINE DAMAGE .....** 86

[https://doi.org/10.31612/2616-4868.2\(16\).2021.11](https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(16).2021.11)

**MATERIALS OF THE SCIENTIFIC-
 PRACTICAL CONFERENCE OF YOUNG
 PEOPLE OF SCIENTISTS «MODERN
 ACHIEVEMENTS AND PROSPECTS
 OF DEVELOPMENT OF PREVENTIVE
 AND CLINICAL MEDICINE»
 (KYIV, UKRAINE, 27 MAY 2021) .....** 99

СТИМУЛЮЮЧИЙ ФАКТОР РОСТУ sST2 У ДІАГНОСТИЦІ ГІПЕРТРОФІЇ ЛІВОГО ШЛУНОЧКА У ГІПЕРТЕНЗИВНИХ ПАЦІЄНТІВ

Багрій Д. А.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Формування гіпертрофії лівого шлуночка (ГЛШ) у гіпертензивних пацієнтів суттєво збільшує серцево-судинний ризик. Пошук доступних інструментів діагностики ГЛШ – актуальна задача сучасної кардіології. Стимулюючий фактор росту sST2 з сімейства рецепторів до інтерлейкіну-1, задіяний у механізми кардіопротекції, може бути використаний як біомаркер ремоделювання серця.

Мета. Визначення потенціалу sST2 як біомаркера ГЛШ у гіпертензивних пацієнтів.

Матеріали та методи. Було обстежено 150 чоловіків з підтвердженою есенціальною гіпертензією (ЕГ) різної тяжкості (середній вік $50,17 \pm 0,48$ р.). ГЛШ діагностували за результатами ехокардіографії при показнику маси міокарді ЛШ, індексованому за зростом^{2,7} (іММЛШ), вище $50 \text{ г/м}^{2,7}$. Плазмову концентрацію sST2 у визначали методом імуноферментного аналізу за допомогою набору реактивів фірми «RayBiotech, Inc» (США) та апарату для проведення ІФА «Humareader single» (Німеччина).

Результати та обговорення. Гіпертрофію ЛШ за результатами ехокардіографії було діагностовано у 93 чоловіків (62,0 %). У ході аналізу показників плазмового рівня sST2 була виявлена позитивна кореляція між рівнем пептиду та показником іММЛШ ($R=+0,23$, $p=0,005$). Встановлено, що рівень sST2 у плазмі крові гіпертензивних пацієнтів з ГЛШ достовірно вищий, ніж у разі її відсутності ($27,42 \pm 1,10 \text{ нг/мл}$ проти $21,85 \pm 1,11 \text{ нг/мл}$, $p<0,01$). Розраховано межову концентрацію sST2 у плазмі крові для виявлення хворих з ГЛШ серед гіпертензивних пацієнтів із застосуванням аналізу ROC-кривих. Рівень циркулюючого sST2 $25,00 \text{ нг/мл}$ дозволяє ідентифікувати пацієнтів з ГЛШ у когорті гіпертензивних хворих (модель достовірна, площа під кривою $AUC=0,70$, $95 \text{ \% ДІ}=0,62-0,78$, $p=0,042$) з чутливістю у 64,8 %, специфічністю 82,5 %.

Висновки. Рівень sST2 у плазмі крові хворих з ЕГ достовірно зростає у разі формування ГЛШ. Плазмова концентрація пептиду може бути використана для допоміжної діагностики ГЛШ у гіпертензивних хворих.

ІНТЕНСИВНІСТЬ ДЕСТРУКТИВНИХ ПРОЦЕСІВ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ РЕВМАТОЇДНОМУ АРТРИТІ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ КРІОЕКСТРАКТУ ПЛАЦЕНТИ

Ф. В. Гладких, М. О. Чиж

Інститут проблем кріобіології і кріомедицини Національної академії наук України, м. Харків, Україна

Нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ) відносяться до переліку найчастіше застосовуваних лікарських засобів в лікуванні системних захворювань сполучної тканини. Наявність побічних ефектів спонукає до пошуку сучасних шляхів їх послаблення які б при тому не знижували їх лікувальних властивостей. Оскільки складовими елементами сполучної тканини в нормі є серомукоїди, то за умов її руйнування вони в значній кількості попадають у кров і тому вважаються маркерами деструктивних та дегенеративних процесів.

Мета. Оцінити виразність деструктивний процесів сполучної тканини при ад'ювантному артриті (АА) у щурів на тлі застосуванні диклофенаку натрію (ДН) та кріоконсервованого екстракту плаценти (КЕП) за рівнем серомукоїду у сироватці крові.

Матеріали та методи. АА у щурів моделювали субплантарним введенням повного ад'юванту Фрейнда («0» день). Лікування проводили з 14 по 28 день. ДН (8 мг/кг) вводили внутрішньошлунково кожен день. КЕП вводили внутрішньом'язово ($0,16 \text{ мл/кг}$) з інтервалом 2 дні (усього 5 ін'єкцій), відповідно на 14, 17, 20, 23 та 26 дні. Вміст серомукоїду в сироватці крові визначали спектрофотометрично на 28 день експерименту за методом Weimer H. E. та Moshin R. J. та виражали у одиницях оптичної щільності (о.о.щ.).

Результати та обговорення. Встановлено, що на 28 день експерименту у щурів з АА відмічено статистично вірогідне ($p < 0,05$) зростання рівня серомукоїду у 2,2 рази відносно показників інтактних щурів, що становив відповідно $0,35 \text{ о.о.щ.}$ Монотерапія ДН АА у щурів призвела до зниження рівня досліджуваного показника на 31,4 % відносно рівня нелікованих тварин. Комбіноване застосування ДН та КЕП призвело до статистично вірогідного ($p < 0,05$) виразнішого на 17,1 % відносно показників щурів групи монотерапії ДН зниження рівня серомукоїду, який становив відповідно $0,18 \text{ о.о.щ.}$

Висновки. Комбіноване застосування ДН та КЕП призводить до більш виразного нівелювання ознак деструктивних процесів сполучної тканини при експериментальному ревматоїдному артриті на що вказувало зниження рівня серомукоїду на 48,6 % відносно показників нелікованих тварин.